

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ישראל אייכלר

פ/25/3101

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – ביטוח שאירים לאלמן), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 238. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 238, בהגדרה "אלמן" –

(1) ברישה, המילים "כל עוד יש עמו ילד או הכנסתו אינה עולה על סכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט", – יימחקו ;

(2) הסיפה החל במילים "בן זוג של מבוטחת שבשעת פטירתה" – תימחק.

דבריו הסבר

בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק), בפרק י"א שעניינו ביטוח אזרחים ותיקים וביטוח שאירים יש הבחנה בין אלמן לבין אלמנה לעניין הזכאות לקבלת קצבת שאירים. לפי הוראות החוק, אלמנה כהגדרתה בסעיף 238 זכאית לקבל קצבת שאירים בשל פטירתו של בן זוגה המבוטח, ללא מבחן הכנסה ואף אם אין עמה ילד. לעומת זאת, אלמן זכאי לקצבת שאירים בשל פטירת בת זוגו המבוטחת רק אם יש עמו ילד או שהכנסתו אינה עולה על הסכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט' לחוק.

מוצע לתקן את ההבחנה האמורה שפוגעת בעיקר באלפי קשישים אלמנים, שהכנסותיהם אינן גבוהות ואינן עומדות ברף הקבוע היום בחוק ולקבוע כי אלמן, בדומה לאלמנה, יהיה זכאי לקצבת שאירים גם אם לא התקיימו התנאים המפורטים לעיל.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת חיים כץ (פ/18/351), על ידי חבר הכנסת דוד אזולאי (פ/18/1235), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת יצחק הרצוג וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2680), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת מאיר כהן וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/2130), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת מאיר כהן (פ/23/882), על ידי חברת הכנסת הילה שי וזאן (פ/23/2058), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מירב כהן (פ/24/613), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/24/2078), על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/24/3428),

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

על ידי חבר הכנסת דוד אמסלם (פ/24/3553) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/25/367), על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/25/368), על ידי חברי הכנסת יעקב אשר ומשה גפני (פ/25/1378), על ידי חבר הכנסת דוד אמסלם (פ/25/1877), על ידי חבר הכנסת מאיר כהן (פ/25/1878), על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/25/1879) ועל ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/25/2588). הצעת החוק זהה לפ/24/3428 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)